

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a Iovobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesleljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsédekben.

Közgyűlés a városnál.

A tegnapi nap ismét az ellenzéké volt. Ugy-szólvá minden vonalon.

A nemzeti küzdelem, melynek hullámcsapásait városunk is legteljesebb mértékben érzi, itt is megtermi a maga gyümölcseit. Az ország ideges várakozásban izzik. A hatalmi erőszak féktelenül tobzódó nyilvánulásai, a jog, törvény és igazság napról-napra való arcuerverése játszódik le előttünk s rémülve látjuk, hogy a féket nem ismerő anarkia felé rohanunk, ahol az ököljog korszaka következik.

Az elválasztó vonalak, melyek a két irány hivatit és barátait egymástól elkülönítik, mindinkább élesebbek lesznek. A ki nincs velünk, ellenünk van. Ugy érezzük. A ki a mai kormányzattal nem tagadja meg a közösséget, az ellen-sége a nemzeti eszmének. A lavirozás, a circumlocutio politika elveszti lábait alól a talajt. Nem akarunk a lelkiismeretekre erőszakot gyakorolni, de annyit mindenesetre helyesnek tartanánk, hogy a kik a Fejérváry-banda cintányérosai kívánnak lenni, legalább egy időre rejtsekk magukba ezt a szörnyszülött gondolkozást. Mikor Budapesten a magántársaságban politikáról beszélgető uriembe-eket, az ország vezéreit, karhatalommal akarják szétszóratni; mikor az egész ország szivdobogva várja, hogy a húr mikor pattan, akkor Fejérmegyében és Székesfehérvár szab. kir. városban kár ezt a kormányhatalmat a nagy nyilvánosság előtt simogatni.

A tegnapi felzudulásoknak s azoknak az éles jeleneteknek ezek voltak a kiinduló pontjai. Egyáltalán nem tudjuk megérteni, hogy pl. Tóth Aladár mi a csudának tesz indítványt arra nézve, hogy Abauj-Torna vármegye hazafias fel-lángolását ne örömmel, hanem búval vegyük tudomásul. És miért kéri a közgyűlést, hogy a kormánnyal szemben ne használjunk erős kifeje-zéseket. Mint a kétszerkettő, oly világos lehetett előtte, hogy indítványát elvetik (amint hogy egy-hangulag el is vetették) s mégis kísérleti házi-nyulat akar csinálni a közgyűlés tagjaiból. Talán érdemeket akar gyűjteni? Lehet, hogy valahol fel fogják jegyezni. Mi azonban sokkal jobban örültünk volna, ha simán, szenvedély nélkül en-gedi keresztül azt a javaslatot, a melynek a többsé-gye ugy is olyan bizonyos volt, mint a kétszer-kettő.

Fiáth Pál báró főispánt meg épen nem ért-jük. Nem egyszer és nem kétszer jutott tudomá-sára, a városnál is, a megyénél is, hivatalosan is, magánaton is, ingerült közbekiáltások alakjá-ban is, meg nyílt orációkban is (Zichy Jenő gróf a megyeházán) — hogy az elnöklő főispán joga és kötelessége a közgyűlést pártatlanul vezetni, a rendre felügyelni, méltányosan és bölcsességgel igazságot osztani az alatta hullámzó vélemények harcában; sokszor értésére adták, hogy a főispán elnöknek nem szabad céljának lenni, hogy a maga

subjectiv álláspontját, a kormány politikájával szemben való egyéni meggyőződését mások lel-kébe itassa. Azt a magas és tiszteletet érdemlő és követelő állást nem szabad belevinni az elvek harcába, mert a ki harcol — ne gondolja, hogy ütések csak adhat, hogy csak támadhat, mert ha fájó sebek érik, tisztára csak önmagának tulaj-doníthatja. Fiáth Pál báró főispán személyét min-denki tiszteli, az ellenkezőről — azt hisszük — ő panaszkodhatik legkevésbé, de a politikája idegen és ellenszenves a megyei és városi köz-gyűlés óriási többsége előtt. Miért teszi tehát kockára a személye iránti tiszteletet azzal, hogy a porondra megy összevegyülni a bajvi-vókkal. Hogy aztán épen egy olyan tempera-mentumos, parázsverű városatyá kelt a törvény és szabályrendeletek védelmére az azokat figye-lembe nem vevő elnökkel szemben, ez már aztán egészen privát pech és hogy az elnöklő főispán-nak nagy fájdalmat okozott a föllépés, arról nem az ellenzék tehet, a melynek a főispánnal szem-ben kell védelemezni a tárgyalást rendjét őrző törvényeket.

Megmondjuk őszintén, hogy a városi ellen-zéket régóta bántja Fiáth Pál báró főispán rossz szokása, hogy egyéb szónok hiján ő maga vé-delmezi a kormány álláspontját. Régóta hallat-szottak hangok, a melyek ennek az illetéktelen rábeszélésnek utját akarták állani. Az elnöklő főispán maga lobbantotta lángra a szenvedélyeket, mikor az elnöki székéből újra törvénytelen utat választott a maga szűkkörű meggyőződésének terjesztésére s a kedélyek puhítására.

De hát mi lenne — mondjuk — a képviselőházban, ha Justh Gyula elnök az elnöki székről beszédeket tartana a kormány mellett? Nem tette ezt se Péchy Tamás, se Szilágyi, se Apponyi, még Perczel Dezső se tette, illetőleg egyszer akart az elveivel homogén kormánynak kedvébe járni s többé nem tette fel lábát az elnöki emelvényre.

Nincs, aki ne sajnálná, hogy tegnap min-dennek így kellett történni, de a meggyőződés általános, hogy a főispán-elnök maga adott okot magas állásának ezen kellemetlen mozzanatára.

Tudósításunk a következő:

Fiáth Pál báró 9 órakor megnyitotta a köz-gyűlést s a decemberi rendes közgyűlés határ-napját 28-ára tűzte ki.

Abauj-Torna vármegye üdvözlése.

Tóth István főlegyző betérjeszti dr. Holly Géza indítványát, a melyben a közgyűlés hazafias örömmel üdvözlí Abauj-Torna vármegye derék közönségét a kormány Bach huszárjával szemben való állásfoglalásáért. Dr. Holly Géza indítványát a következő beszéddel ajánlja elfogadásra:

Tisztelt törvényhatósági Bizottság!

Szemünk előtt folyik a nagy nemzeti küz-delem és nem lehet magyar ember, a ki ne érezné és aggódva ne szemlélné annak hullám-veréseit. A bűvös szó, melynek folytán a fel-fordulás, törvénytelenység és erőszak démonjai

felszabadultak, mult év november hó 18-án a kormány által kimondatott, hogy tudniillik egy-szer, de csak egyszer megsértik a törvényt. Esztelenek, baigák, avagy bűnösek vltak-e, azt a történelem ítélőszéke dönti el, de az ma is kétségtelen, hogy egy beláthatatlan, átkos küzdelemnek nyitották fel a zsilipeit. (Élénk helyeslés.)

Nemzeti küzdelemünk célja, tárgya azon-ban ma már nem ugyanaz, mint kezdetben volt, mert míg akkor a cél azon jogos törekvés volt, hogy ott, a hol a honpolgárok, a hol a bércek, folyók, hegyek, rónák, a levegő, a sziv dobbanása, egyszóval minden, a mi ősejnkől kezdve bennünket is körülvesz, minden magyar, hogy akkor nemzeti, állami létünk egy fontos szerve, a hadsereg is legyen magyar és királyi, ne pedig osztrák és császári. (Ugy van, ugy van!) Szegény és gyalázat, hogy másként van.)

Az eziránt való küzdelem folyamán azon-ban lehullott az álarc és kintint, hogy igazuk volt azoknak, a kik azt hirdették, hogy csak papiros alkotmányunk van, (Zajos helyeslés.) s ha jogainkat érvényesíteni akarjuk, akkor azt bécsi bekegyezés alapján tehetjük és csak ugy, ha az az öszmonarchiai elvet nem érinti. (Ugy van!) Ma tehát már alkotmányunk van megtámadva — amely politikai pártállástól el-tekintve, mindannyiunké — és gonosz, bűnös magyarok, nemzeti életünknek ezeréves gerin-cét akarják becselen eszközökkel eltörni. (Ugy van, ugy van!) Ma már előttünk a törvénynek ereje nincs, mert a hazátlan s törvénytelen, kor-mány hatalmi erőszakával mindent megsemmi-sít. (Zajos helyeslés.)

Ki hitte volna azt, hogy jöhet idő, midőn szent István koronájával felkent, felékesített, lüszeg-esküt tett királyunknak lehet oly kor-mánya, mely sem közjogunkat, sem magánjo-gunkat nem respektálja és nem hajlik meg a törvény szentsége s annak belső ereje előtt? (Igaz, igaz) Naponként szemlélhetjük, hogy a törvényhatóságok autonóm jogait miként tiporja lábál, miként költi az ország pénzét törvény és az országgyűlés határozata ellenére eladó-sodott, kétes existenciák anyagi rendezésére, (Zajos közbekiáltások: — Igaza van. Ugy van.) hogy annak ellenétekeül a kormány vak esz-közöket nyerjen bennük törvénytelen intézke-dései véghezvitelére. (Igaz, ugy van.)

A törvényhatóságok nyakára megyefőnö-köket kíván ültetni s midőn ezen szándékának véghezvitele ellen a törvényhatóságok törvényes alapon akadályt gördítenek, akkor a törvényes álláspontot erőszakkal karhatalommal kívánja megdönteni, azon dőre hitben élve, hogy tör-vénytelen kormányzását erőszakkal, karhata-lommal, minden erkölcsi alap nélkül fenntar-tatja. (Zajos felkiáltások: Ugy van. Igaz.)

Ily erőszak alkalmazása mellett akarta Abauj-Torna megye nyakára küldeni vak esz-közét, de a hazafias érzésen hajótörést szenved-tett galád szándéka, (Élénk helyeslés éljen-zés.) mert habár jótalanul felvonultatta is a csendőrszuronyokat azokkal szándékát kérés-zülvinni nem tudta, mivel a törvényhatóság tagjai és a tisztviselői kar között nem akadt egyetlen egy se, a ki a megyefőnök által tör-vénytelenül összehívott közgyűlésen megjelent volna. (Viharos éljenzés.) A hazafias érzés és öszzetartás ily lélekemelő jelenet előtt nem akad-hat tisztességes magyar ember, a ki meghatva ne jelentené ki elismerését. (Éljenzés és taps.)

Mai lapunk 4 oldal.

A bűnös erőszak kudarcat szenvedett, neveléses lett, a hazafias pédaadás pedig bennünk követőkre fog találni. (Zajos helyeslés és taps.)

Kérem indítványom elfogadását. (Éljenzés)

Tóth Aladár beszélni kezd. Szavait általános zugás és hosszas láрма fogadja: — Nem hallgatjuk. Ne beszéljen! Percekig tartó zaj és a főispán hosszas csengetése után végre lecsillapodnak a kedélyek annyira, hogy beszédét megkezdheti. — Hiszen nem is tudják, hogy mit akarok mondani. Hátha helyeslem. (Felkiáltások: Akkor jól van, akkor hallgatjuk.) Kifogásolja dr. **Holly** indítványában, hogy *örömmel* üdvözöljük Abauj-Torna vármegyét. (Nagy zaj és nevetés.) A mai viszonyok oly szomorúak, hogy ezt csak búval láthatjuk. (Sűrű közbekkiáltások: Nem érti a dolgot. — Hiszen nem a zavarnak örülünk, hanem a megye hazafias állásfoglalásának.) Aztán ne támadjuk olyan élesen a kormányt. (A zaj újra kitör: Le az ilyen kormányt! Tar József: — Le azzal is, a ki az ilyen kormányt pártolja.) Szavai elvesznek a lármában. Dr. **Holly Géza** pár szóval felel **Tóth Aladárnak** s ajánlja indítvány elfogadását. A közgyűlés egyhangulag elfogadja Abauj-Torna vármegye üdvözlését.

A virilisták.

Az állandó választmány betérjeszti az 1906. évi legtöbb adót fizetők névjegyzékét, a mely teljesen megegyezik az általunk már ismertetett jegyzékkel s csupán egy változás van benne, hogy Weisz Károly, a kinek adója két külön részletben volt számitva, összevonott adója alapján továbbra is virilista maradt s dr. **Előd Gyula**, a kinek adója legkisebb volt a virilistáké között, kimaradt.

A városiak helypénze.

A tanács előterjeszti a módosított helypénzesedési szabályrendeletet, a melynek értelmében a helybeli iparosok, kereskedők és termelők helypénzt nem fizetnek, csupán a vásártéren a kocsikot közt. *Pénzes* Imre helyteleníti ezt, mert az iparosok nem fizetése révén a város évről évi 4—5000 korona kárt szenved. Többek közbeszólása után a közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát.

A községi pótadó.

Tóth István főjegyző előterjeszti a tanács javaslatát, a melyben a pótadók behajtására vonatkozólag kér intézkedést. A városi pénztár szükségben van a pénznek, úgy, hogy fizetéseit csak kölcsön útján képes teljesíteni. Kéri, hogy az 1904 évi adóalapon történjenek a befizetések. Dr. **Kövesy István** biz. tag ellenzi ezt, mert azóta sok birtokváltozás történt. Szedjék be az 1905 évi már elkészített adózási listáimok alapján. **Mohay Lajos** pénzügyi tanácsos kijelenti, hogy adót előírni az idén nem szabad, de azt megtehetik, hogy az idei alapján kiszámítják. **Fister János** biz. tag kevesli a 8 napi határidőt, hanem 15 napot kér. Dr. **Holly Géza** ellenzi, hogy végrehajtási segédkeket alkalmazzanak, mert az állami adók beszedése ugyanis szünetel. **Havranek József** polgármester a zárszámadások összeállítására céljából kéri hogy sietessék az összeszedést. A végrehajtóségére szükség van, mert a mostani kettő a hivatalban van elfoglalva írásbeli teendőkkel. Egyébként ő inkább csak erkölcsi okokkal akar hatni. (Dr. **Ráday Lajos** b. t.: Hát licitáció nem lesz? **Tóth Artúr**: Nem is lesz ám a polgármester urból miniszter, ha nem erőszakoskodik. Nagy derűtlenség.) **Tóth Aladár** b. t.: Ajánlja, hogy az adókat 1, 2, 3, 4 negyedi részletekben szedjék. Örül, hogy a polgármester tapintatosan akar eljárni. **Havranek József** polgármester köszöni a jótanácsokat s a szerint fog eljárni: Tapintattal, ha kell szigorral. **Mohay Lajos** p. ü. t.: Kéri a segédvégrehajtókat, mert azok nélkül nem lehet a behajtást eszközölni. A közgyűlés elfogadja a 15 napi befizetési határidőt s **Holly Géza** dr. indítványát (39 szavazattal 32 ellen) a segédvégrehajtók mellőzése tárgyában.

A fogyasztási adók.

Tóth István főjegyző a közgyűlés intézkedését kéri a fogyasztási adók behajtása tárgyában. **Bilkei Ferenc** b. t. az ügyrendhez kér szót. A fogyasztási adókra vonatkozólag a közgyűlés aug. 29-én hozott határozatot, a szervezési szabályrendelet értelmében új indítvány csak 3 hónap letele után terjeszthető elő, azért kéri az

ügy levételét a napirendről. **Havranek József** polgármester helyesli **Bilkei Ferenc** indítványát s kéri a közgyűlést, hogy ragaszkodjék a törvényekhez.

Apróbb ügyek.

A gyeptesteri szerződést **Mahler József** felel megköszönbözteti a város 6 évre, de azon kikötéssel, hogy a szállított anyag felett a város szabadon rendelkezessék. Ajánlat tételét ugyanis egy műtrágya gyár létesítése iránt s az ügy talán néhány hét múlva eldöntetik.

A kallóalmot **Sapkás Károly** vette ki. A közgyűlés beleegyezik, hogy **Sapkás neje** ne írja alá a bérletszerződést.

Dörömbözi József által visszaadandó terület felett is határozati végre a közgyűlés és névszerinti szavazással tulajdonába vette.

A mási tengeri ligető: **P. Nagy Pálné** és társainak kérvénye, a kik telkeiknek eldarabolására és ház helyekké alakítására a városból engedélyt — szintén lekerült a napirendről. A kérvényező a telkekből kihalított ut-területeket ingyen bocsátották a város tulajdonába. A Déli vasut azt a kérést intézte, hogy a város vegye át a vasut melletti utat és árkot saját kezelésébe, továbbá a Lőölde-utca egy részét, valamint a menteleptől az állomásig terjedő gyalogjárót is, a mely utóbbira a Déli vasut 2000 koronát ajánlott fel. A tanács viszont ezt kéri, hogy az összes terheket a telektulajdonosok vállalják magukra: a világítást, valamint az utak jó karban tartását. A Déli Vasut ajánlatát a tanács nem fogadja el. **Steiger Péter** b. t. szintén kéri a tanács határozat elfogadását. Dr. **Schlammadinger Jenő** utal arra, hogy közlekedési nehézségek lesznek, mert a Déli Vasut nem fogja megengedni, hogy az útjára átjárót építsenek s így szakutca keletkezik. Hasonló értelemben beszél **Say Ferenc** b. t. is. **Lils Ferenc** b. t. kéri, hogy a város közvetlen a Déli Vasutal, mert az egyes egyszerű emberek hiába alkudoznak. Végül is a közgyűlés a tanács határozatát tette magáévá.

A budapesti egyetemi kórház egyesület támogatására a közgyűlés egyszersmindenkorra 200 koronát szavazott meg.

Liszt Ferenc rendőrbiztos, a ki 1898-tól rendőrbiztos tiszteket végzett két évi szolgálatainak nyugdíj jogosultságába való betudását kéri. A tanács a kérelmet elcsonete, de dr. **Holly Géza** indítványára a közgyűlés elfogadta **Liszt** kérelmét.

Az Erzsébet népkonyhának az idén is megadta a város a szokások 1000 korona segélyt. **Sz. Bukos Andras** b. t. ellenzte a javaslatot, mert — úgymond — érdemtelene is reszesülnek segélyben s az igazi szegények sokszor istápolás nélkül maradnak. **Havranek József** polgármester magasztaló szavakkal vette vedelmebe a növeget, de azt is megengedte, hogy ily nagy kiterjedésű intézménynek tevedések is előfordulhatnak. A közgyűlés egyhangulag szavazta meg a segélyt.

A fizetési közig. irant való kérvényeket kezvezőleg elintézte a közgyűlés, szintgy elfogadta a tanács ajánlatot, a mely az izz. tenetű kibovítése céljából használatilag és nem tulajdonjogilag 588 □ öl területet ker a városól.

A vihar.

Tizenkettő felé járván az idő, az ebédelőtti hangulat vitt erőt a közgyűlés tagjain, mindenki az órát nézte és örült, hogy a mostani puskaporos hangulatban a közgyűlés minden veszedelem nélkül zajlott le. **Tóth István** főjegyző előterjeszti **Havranek József** polgármester feliratát a belügyminiszteri ügyvivőhöz, a melyben az megtagadja a segédkezést az adók behajtásánál és az ujjonc-állításnál. A miniszter ugyan kétszer megsemmisítette a közgyűlés határozatát, de **Havranek József** polgármester a közgyűlési határozathoz alkalmazkodik s nem **Kriston** leiratához. (Éljenzés.) **Ali** fejezte be szavait **Tóth** főjegyző, mikor **Fiáth Pál** báró, elnökő főispán ismét beszélni kezdett. A közgyűlés tagjai közt bizonyos ideges mozgás keletkezett. — Már megint persvadálni akar. — Már megint prédikál. — Az elnök székéből nem szabad beszédet intézni a közgyűléshez. — Mi ez már megint? — Már megint törvénytelen séget követ el a főispán. — Kell az ördögnek a kormánya. Pedig **Fiáth Pál** báró oly szelid, kérlelő hangon könyörgött a közgyűlésnek, hogy fontolják meg a nagy lépcs előtt még a dolgot. — Tisz-
tában vagyunk mi a dolgunkkal, zugtak a város-

atyák. Hagyjuk itt a termet — indítványozta a másik, midőn fölpatant dr. **Holly Géza** biz. tag és éles hangon az ügyrendhez kért szót. A közgyűlés egy pillanatra megdöbbenve nézett a fiatal, kipirult városatyára, majd zugás keletkezett pro és kontra, pár pillanatra elnyomta dr. **Holly** hangját, de aztán tulharsogta valamennyit és élesen váltak ki szavai a zugásból: — A főispán ur azért van itt, hogy elnököljön, hogy az ülést vezesse, mindenkinek igazságot szolgáltatasson, a mi törvényeink nem engedik meg, hogy az elnök a közgyűlés megpuhitására beszédeket tartson. Tiltakozunk ellene a főállól törvények értelmében.

Egy pillanatra elnémult az egész terem, aztán vad zűrzavar keletkezett. Össze vissza való láрма hangzott: — Nem járja, így beszélni a főispánnal — **Holly**nak igaza van — A főispánnak nincs joga beszélni. — Minek tart itt kukli-prédikációkat. — Percekig tartott a zsvaj, **Fiáth Pál** báró főispán sápadtan, szinte tanácstalanul állott a zavar kellős közepén, midőn felállott **Havranek József** polgármester és az üldönosság névében kérte a főispán meghallgatását. Oly szívelyes, tiszteletreméltó viszony volt a város és főispánja közt, hogy ez a régi tisztelet megkívánja, hogy őt meghallgassák. **Tóth Aladár** b. t.: Önök, a kik apostolai a 48 as törvényeknek, a szőlősszabadságnak, illik, hogy meghallgassák a főispánt a szőlősszabadság alapján. A vihar ezekre a szavakra újra kitört. — Nem érti a törvényt.

— A szőlősszabadság ott szabadság, a hol a törvény jogot ad a beszédre. — A főispán elnököljön és ne támogassa a kormányt — hangzott újra. Dr. **Holly Géza** újra válaszolt, hogy ő csak a törvényes jogért szállott síkra és a szabadságot védelmezi. A jogainkat mindenkor védelmezzük, de különösen védelmeznünk kell most, a mikor a törvénytípusok épen a hatalom részéről napirenden vannak. Nem engedjük magunkat terrorizálni — harsogta tovább (Zúgó éljenzés és hosszantartó zaj). **Fiáth Pál** báró főispán: — A közgyűlés tagjainak megitélésére bízom: mióta van itt a közgyűlés termében rendtelenség? — azon hét év óta-e, mióta én a közgyűlést vezetem, vagy azóta, a mióta ezt az urat ide bevalasztották? További szavai elvesztek a zajban. Valaki elküldte: **Eljen Holly Géza** s a tüntetés mindegy varázstütsére úgy tulharsogta a főispán kicsiny és megrémült partját, hogy **Holly Géza** csakhamar teljesen a helyzet ura lett. Majd dr. **Steiner Jákó** biz. tag állott fel s a becsületess alkusz szavaival elintézte a kinos ügyet. Kérésrel fordult a főispánhoz, hogy a mostani nehéz körülmények között, mikor mindenütt felülől jövő nyomást látunk, ragaszkodjék a törvényekhez és ne tegyen semmi olyat, a mi a törvényhatóság jogait sértheti. (Zajos helyeslés.) Dr. **Steiner Jákó** szavait élénk helyeslés követte, a mely egyhangu veiemény alapján az elnökő főispán is jobbnak látta beszédét nem folytatni. **Holly Géza** dr. ekkor a következő indítványt terjesztette elő:

Indítvány.

A törvényhatósági Bizottság hazafias örömmel veszi tudomásul, hogy a város polgármestere — ragaszkodva a törvényhatóság közgyűlésének az adók beszedése és az ujjonc-állításnál való segédkezést megtiltó f. évi június 26-án hozott határozatához — az ezen határozat megsemmisítésére vonatkozó belügyminiszteri rendelet végrehajtását megtagadta. Egyben felhívja a polgármestert, hogy miután a közgyűlés ezen határozata, a törvényhatósági Bizottság által, a f. évi augusztus 21-én tartott közgyűlésén — a belügyminiszteri megsemmisítés dacára — érvényben továbbra s fenntartott, s ennek hatálya ma is tenál a belügyminiszternek ezen közgyűlési határozattal szemben hozandó végrehajtási rendeletének végrehajtását továbbra is tagadja meg. Végül usztatja a polgármestert, hogy miután az adóbeszedést megtiltó határozat dacára az adófizetőktől — habár csak szórványosan — postai uton érkeztek pénzküldemények, ezeket a befizetők részére utalja vissza, mégis azzal, hogy a megnyiben a kiutalt összeget 8 nap alatt a jogosultak fel nem vennék, az esetben az, mint önkéntes, jogim nélküli letét fog a törvényhatóság által kezelteni.

Beadja az 1905. évi november hó 27-én

tartott törvényhatósági közgyűlésen a tárgysorozat 19 ik pontjához.

Dr. Holly Géza
v. b. lag.

A közgyűlés egyhangú helyesléssel fogadta Holly dr. indítványát, a mely után Fráter Pál főispán mégis csak elzokopta, hogy mennyire nem helyesli a közgyűlés állásfoglalását. Ezt azonban már csak a legszenvedélyesebb érdeklődők hallgatták, a többiek szépen hazamentek.

A közgyűlés fél 1 órakor ért véget.

Az első Népakadémia.

A zöld falragaszok hívó szava nem volt pusztában kiáltó, visszhang nélkül elenyésző szó. Sokan siettek vasárnap este 6 óra körül a kath. legényegyesület Távirá-utcai háza felé. A nagyterem egészen megtelt. Kezdetnek nagyon biztató dolog. Háromszáz főnyi hallgatóság elég arra, hogy az előadók szívesen hozzák meg áldozatukat.

Feszült várakozás közt lépett az előadói asztalhoz dr. Reichardt Tamás szeminariumi felügyelő. Nem volt szükség arra, hogy bemutassák őt a hallgatóságnak s e lapokon sem kell őt kiemelniük, hiszen ismerik nagy tehetségét, alapos képzettségét s előadói képességét, mellyel a legelvonatott dolgokat is konkrét alakban, szemléltető nyelven s a tudás fegyvereinek imponáló erejével tudja kezelni. Ez alkalommal egy nagyon is időszerű s a modern emberre nézve izgatón érdekes kérdést fejtetett.

Igaz-e, hogy elmondás van a hit és tudomány közt? Minap olvastam a *Nap* című demokráta újság *különféléi*-i közt, hogy a tudomány leszámolt már a lélek halhatatlanságával, hiszen, minden u. n. lelki működés csak az agyvelő funkciója. Hányszor olvasunk ehhez hasonló kitételeket egyéb lapokban is, hogy ne is említsük a szociáldemokrata konyhában konyvasztató hazugságok óriási tömegét, melyekben mindenkor a *tudomány* nevében huzzák a halálharangot a kereszténység hitelvei felett! Időszerű volt tehát mindjárt bevezetésül tisztázni a fentebbi kérdést, hiszen a Népakadémia épen a tudományok népszerűsítésére alakult intézmény — a keresztényekben. Előadónk e kérdésre az érvek, példák és hasonlatok meggyőző sokaságával olyan fényt derített, hogy a legegyszerűbb gondolkodású laikus hallgató előtt is tisztán állt a dolog.

Mindenek előtt megállapította, hogy *mi a tudomány?* Biztos ismeret, mely minden kétségen felül áll. Más a tudományos föltétel, mely idővel valószínűtlenné válhatik, sőt teljesen tartatlannak bizonyul. Megállapította, hogy mi képezi szorosan a *hit tárgyát*. Más a hitbeli vélemény, melyet csak az fogad el, a kinek tetszik. Majd kimutatta, hogy soha sem történt még, hogy valamely biztos, tudományos igazság ellenkezésbe jutott volna valamely hitvel. Efelel értékű, tudományos föltételeket sokszor állítottak márt szembe a kereszténységgel, de ez nem értett az utóbbinak. A talpraesett hasonlatok és történeti példák közül élénk derűtséget keltett azon egyetemi professzor ur esete, aki tisztai anyag elvitalajon állva, előadásainak kezdetén arra kérte hallgatóit, hogy ne egyenek sok krumplic, mert az árt a mélyebb bölcséleti gondolkodásnak.

A hit igazságai elősegítik a tudományt, mert óriási távlatokat nyitnak arra felé, a hova már nem ér a távcső, a hol felmondja a szolgálatot a görcső. Megfelel a hit a legfontosabbra, a *miért-re*. Fogl, az anyagelvűség egyik pátriárkája élete végén keserűen hallatja panaszát: egész életében kutattam s látom, hogy semmit sem tudok; csak legalább azt tudnám, hogy *miért* élek? Elmondta előadónk, hogy a számottevő tudósok óriási hányada hívó volt s ezt statisztikai adatokkal is bebizonyította.

A közönség lelkesen ünnepelte a tudós előadót s hosszas tapsal honorálta fáradozását. A komolyanb színvető előadás után programmszerűleg következett a Népakadémia könnyebb, mulató része.

Plentner János legényegyesületi tag Sújánszky Antal egyik gyönyörű költeményét a *Felhívás-t* adta elő hűvel és l. kézen. *Kommentar* Gulya joghallgató egy tréfás monológot a *Dramatiró-t* adta elő könnyekig megkacagtatva

a közönséget. *Baradösi* Ferenc joghallgató Berzsenyi megrázó költeményét *A magyarokhoz* szavaltá olyan erővel és művészettel, melyhez foghatót a műkedvelő szavalóknál ritkán találhatunk. Majd a legényegyesület derék énekkara mutatta be szorgalmának s vezetési *Kétségek* Elk, tudásának eredményét egy négy hangon előadott dalban. Ez alkalommal a kart a tulajdonképeni vezető családi gyásza miatt *Angeli* Nándor vezette.

A tapintatos vezetés és a tagok szorgalma folytán ezen énekkar még sok élvezetes perccel szerezhet a Népakadémia látogatóinak. Az ének után *Mayer* Károly apátkanonok ur nagylelkű adományára a 100 koronás gramofon mulattatta a közönséget szép magyar indulók- és dalokkal, mire a hallgatóság egy hasznosan s élvezetesen eltöltött óra emlékével távozott.

Valóban a közönségen a sor, hogy teljes mértékben fölkarolja e nemes célu, önzetlen intézményt, hogy így az intézők páratlan odaadása és tiszteleire méltó törekvése némileg honorálva legyen.

A legközelebbi vasárnap esti 6 órakor *Bendy* Nándor joghallgató tart előadást az ösmagyarok hadviseléséről.

ÜJDONSAGOK.

— **Püspök szentelése.** A négy új püspök szentelése a mint értesültünk — Ó Szentsége óhajára — Rómában történik s X. Pius pápa maga végzi. A consistorium, a melyen az új érsek, illetőleg az új püspökök elfogadtnak dec 11-én és 14-én lesz. Zichy Gyula gróf a fölszentelésnél segédkező két püspököt dr. Városv Gyula kalocsai érsek és Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök személyében kérte. Városv Gyula dr. dec. 17-én megy Rómába, a felszentelési ünnepély 21-én lesz, mely után 23-án az érsek visszaérkezik Székesfehérvárra.

— **Megdöbbenő hír.** Lapunk zárta után vesszük a megdöbbenő hirt, hogy id. gróf Zichy János, Zichy János gróf orsz. képviselő, Zichy Gyula gróf pécsi püspök édesatyja ma d. u. fél 3 órakor 69 éves korában Nagylángon elhunyt. A boldogult néhány hét óta már gyengélkedett s a halál közvetett oka végelgyengülés.

— **Az Anyos Pál és Virág Benedek** emlékünnepélyen gróf Zichy Jenő díszelnök mond megnyitót. A város fölbogozása és a nagy közönségnek az ünnepélyen való részvétellel való fölhívása iránt a városi hatóság intézkedik. Az ünnepélyt a Szent-István tereben délután 1 órakor társasbéd követi, melyre a Vörösmarty körben letett iven lehet november 30-ig jelentkezni. Egy teiték ára (borral együtt) 5 korona.

— **Missió.** Valóban lélekemelő és Isztimér község lakóinak örökre feledhetetlen emlékü korzaka marad a napokban megtartott szt. missió. A község buzgó lelkipásztora, Janky Éde esp. plebános kieszközölte, hogy hivat e hó 21—28-ig a községben legelőször tartott szt. missió kegyében részesüljenek. Hívasára Pécsy Arnold Jezus-társasági atya jött az isztimérkekhez, hogy nekik a szt. missiót megtartsa. Először az iskolás gyermekek végezték el szt. gyónásukat. Szent áldozásuk előtt Pécsy Arnold megható beszédet intézett hozzájuk; különösen kiemelve, hogy szeressék vallásukat, szüleiket, tiszteljék és szeressék tanítóikat, kik annyit fáradoznak velük, s tiszteljék előjáróikat. Azután a felnőttek járultak az Ur asztalához, hogy magukhoz vegyék az Ur szt. testét. A fiatal leányok szombatban este a boldogságos Szűz tiszteletere. felütött missió jelvényét, gyertyafény és haragszó mellett vonultak be az iskolából a templomba. Bevonulásuk oly megható volt, hogy láttukra szem nem maradt szárazon. Holnap és holnapután is Isztiméren marad p.

Pécsy Arnold. Kedden pedig ünnepélyesen fölszenteli a szt. missió keresztet.

— **Felolvasás.** A felsővárosi kath. körben mult vasárnap volt az ötödik felolvasó estély, mely alkalommal *Csikés* Gyula ur a tővárosi kath. kör titkára szívig ható lelkes felolvasásával gyönyörködtet: a kör ez alkalommal is rendkívül nagy számban megjelent tagjait. A kör köszönetét Schmall György alélnök tolmácsolta.

— **Ovodaválasztmányi ülés.** A székesfehérvári feisővárosi szent József-ről nevezett r. kath. kisdödvő egylet választmánya f. hó 26-án tartotta rendes őszi ülést Tamás Vilmos esperesplebános elnöklete mellett. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után a karácsonyfa költségének fedezése céljából a szokásos adománygyűjtés határozatott el, mely az egybegyűlt választmányi tagok között azonnal meg is ejtetett. Ezután, elnök elűrjesztésére Kantelné szül. Kucsora Janka övönő, aki 1904. évi június 13-a óta közmegegyezésre működik, állásában megőrsítve és véglegesítve lett, miről nevezett jegyzőkönyvi kivonat után értesítették. Örvendetes tudomásul szolgált Kováts Károly egyleti pénztáros jelentése, mely értint az egylet vagyona az előző évekhez képest az ovodába járó gyermekek nagyobb száma, főleg pedig az új övönő fizetésénél lévő tetemes megtakarítás által feltűnően gyarapodott. Végül Vértés Kálmán indítványára egyhangúlag elhatározatott, hogy az ovodára, mely már 18 év óta felirat nélkül áll, egy megfelelő címtábla illesztessék. A jegyzőkönyvi hitelesítők kijelölése után elnök a választmányi tagok megjelenését megköszöni s az ülést bezárja.

— **Selyemtenyészési előadás.** A selyemtenyészési központ egyik kiváló közege Vajda Antal Gyurón népies előadást tartott, hogy a hanyatlásnak indult selyemtenyészést újra megkedveltesse. Az előadás folyó hó 20-án este a gyurói r. kath. népiskola tantermében folyt le, a lakosság nagy érdeklődése mellett. Vajda Antal felügyelő elnök szakszerű előadása, melyet vetített képekkel illusztrált, két óra hosszat leköttető a figyelmet és az érdeklődést. A szederfa ültetéstől a gubók beváltásáig a selyemtenyészésnek minden csinját-bíját megmagyarázta és sikerült neki a közönséget a selyemtenyészés ügyének annyira megnyerni, hogy a jövő évben a selyemtenyészést Gyuró községében ismét fel fogják karolni, s ez legnagyobb részben Vajda Antal szakszerű előadásának lesz az eredménye. Előadás után Fligler György plebános ékes szavakban fejezte ki a hallgatóság köszönetét és örömet a szakszerű előadás felett. Vajda Antal hallásan köszönte meg az elismerést s minden hallgatójának egy-egy füzetkét „gyakorlati előadás a selyemtenyészésről” ajándékozott.

Ugy látszik, hogy az előadó nem azonos a hercegalvi selyemtenyészési kiküldöttel. (Szerk.)

— **Dalárda.** Vasárnap szerepelt a felsővárosi ifjakból álló dalárda Kocsis József temetésén először nyilvánosan. A temetési szertartásos ének tanitása *Kammal* József kántor ur érdeme, kit ez irányu buzgólkodásáról már olvasó közönségünk úgy is ismer. Már első alkalommal is kifogástalan előadásával tett ki magáért az énekkar. Ugy *Kammal* József a dalárda vezetője, mint a dalárdisták fáradhatlan szorgalmukért elismerést érdemelnek.

— **A ciszterci-rend** névnapjára az 1905—1906. évre megjelent. A nemzeti kultúra munkájában hagyományos buzgalommal és odaadással működő rend, mely intézeteiben a modern haladás és fejlődés minden követelményét nemcsak megvalósítja, hanem abban gyakran elől is jár, most 151 tagot számlál, akik közül az apátokan kívül 104 az áldozó pap. A rend budapesti papnevelő intézetében 21 tanuló van. Négy főgimnáziumában (Székesfehérvár, Pécs, Eger, Baja) 1588 tanuló tanul. Legnépesebb az egri 470 tanulóval. A rend 14 plebániát lát el, ezeknek helységében 27339 kath. lélek ügyeit gondozza. A veszprémi egyházmegye területén 11, a székesfehérváriban 2, a szombathelyiben 1 (Szt. Gotthárd.) Ezenkívül a szt.-gotthárdi apátság kegyurasága alatt van 8, szombathelyegyházmegyei plebánia. A rend tagjai közül 1 főigazgató (dr. Platz Bonifác Szegeden), 2 egyetemi tanár (dr. Békefi Remig Budapesten és dr. Greksa Kázmér Zágrágban.)

Hittudomány tanára 4, gimnáziumi tanár 60, a lelki pásztorok terén működik 17, rendi hivatalokban van 12. Hittudomány tudora 8 van a Rendnek, bölcselőtudományi 42. A rend feje Vajda Ödön Pál, a zirci, piési, pisztói és szent gothárdi egyesített apátságok apátja, a Szent István rend és Lipót rend lovagja, aki ezernyolcszázharmincegyben született, egyszersmind a rend nesztora is, mert utána a legidősebb rendtag Laszcsik Bernát Alajos kiérdemült perjel 67 éves. A zirci konvent perjele dr. Szent Anzelm, alperjel és házgodnok dr. Pecsner Emil, uradalmi kormányzó Löwárdi Alajos, apátsági titkár Saád Henrik. A szentgothárdi konvent perjele Szenczy Győző, az egri konvent perjele Kassuba Domokos gimn. igazgató, a székesfehérvári rendház főnöke és a főgimnázium igazgatója Zalai Mihály, a pécsi rendházé dr. Vass Bertalan igazgató a bajai dr. Werner Adolf igazgató, a budapesti rendház főnöke dr. Piszter Imre.

— **Értesítés.** A „Székesfehérvári Torna Club” elnöksége tudatja az egyesület működő tagjaival, hogy a tornaórák rendje a jövő héttől kezdve ismét a régi állapotba lesz visszahelyezve, úgy hogy kedden és szombaton szabad- és szertorna, míg csütörtökön vívó- és szertorna gyakorlatok lesznek. Felkérletnek továbbá a t. Tagtárs urak, hogy az órákon pontosan megjelenni sziveskedjenek, miután december 16-án házi-versenyt óhajtanak rendezni s így a rendszeres gyakorlatok betartására feltétlenül szükség van.

— **A zsidók kivándorlása Romániából.** A boldog Románia a legújabb miniszteri rendelet következtében csak úgy önti magából a néplöleségét, a mindenkor nélkülözhető zsidóságot. Nem használ ez ellen az sem, ha román nevet vesznek is fel. Brassóból jelentik, hogy a múlt napokban Predealánál Romániából ismét hetvenhét zsidó érkezett oda, köztük huszonöt férfi, harmincegy nő és tizenhét gyermek. Brassóban nem engedték kiszállni a vasúti kocsiból, a mi rendkívül bölcs dolog volt. A romániai zsidók Londonba, Kanadába és Párisba törekednek.

— **Elvesztett kukorica.** Scheffer János dadi fuvaros a napokban kukoricát szállított a móri hetivásárra. Móra érkezve vette észre, hogy egy zsák kukorica elveszett a kocsijáról. Feljelentésére a csendőrök megindították a nyomozást és kiderítették, hogy a kocsiról elveszett 1 zsák kukoricát Schelsinger Lajos és Rosenfeld Miksa bokodi lakosok találtak meg, akik azt maguk között testvériesen felosztották. A két megtalált feljelentették a móri kir. járásbírósnál.

— **A szomszédok gyűlölködése.** Frey Ferenc és Mauer Márton móri lakosok, dacára, hogy közvetlen szomszédok, régóta ádáz gyűlölettel viseltetnek egymás iránt. A napokban Mauer Márton hazafelé tartott barátjával Gerstnár Mártonnal, amikor az utcán találkozott a régi haragossal, Frey Ferencel. Szóváltás támadt közöttük, amit aztán tetlegesség követett. A verekeedésben részt vett Gerstnár Márton is, aki Frey Ferencet egy kezében levő bottal úgy vágta fejbe, hogy azt menten elborította a vér. Az ügy a bíróság elé kerül.

— **A sánta kutya.** A magyarországi hírlapirodalom sok sánta kutyája közt van egy, a mely minden héten utolérnek és jól eivernek néhányszor. Talán nem is a hírlapirodalom körébe tartozónak kellene neveznünk a Népszavát, hanem egy berugott utcai némbérnek, a mely örökké a nyelvét öltögeti és leköpköd mindent, a mi nem napkeletről származott. A derék Pázmány-Egyesület, mely a kath. Egyház és szolgálai ellenes csaholó sántakutyákat figyelemmel követi s az igazság kiderítésére mindent elkövet, a következőket közli velünk:

Ismét négy esetben kérte a védőiroda legutóbb a „Népszava” rektifikációját, de a maliciával dolgozó lap mindmáig adós maradt a helyreigazítással. A szóban forgó esetek a következők: I. Nevezett lap november 1. számában „Engedjétek hozzám a kisdédéket” című hírt tett közzé. E hír szerint „Kádár tiszteletelő ur Szolokon, a „Vöröskereszt” leányiskolában a szeretet vallását bottal plántálja a 6-7 éves leánykák telkébe.” Ezzel szemben igaz: Szolokon Kádár nevű hitoktató vagy kaplán nincs, de nincs „Vöröskereszt” leányiskola sem; a „Népszava” tehát hazudott.

II. **Népszavó püspökség**-nek nevezi a szocialisták hivatalos lapja október 27-diki számában az eperjesi görögkatholikus püspökséget, mert el-dta birtokait s nem hasított ki néhány község részére urbéri erdőt. — A védőiroda tudakozódására hiteles forrából azt a felvilágosítás nyerte hogy az illető községeknek urbéri joguk soha sem volt s jelenleg sincs.

III. **Az irgalmas orvos** című hír október 25-dikén látott napvilágot, melyben Schik Jácint dr., irgalmasrendű orvost azzal vádolja meg a „Népszava”, hogy nem ment el egy betegéhez bár többször hívták s e mulasztása következtében a beteg meghalt. Ezzel szemben Thuróczy Kornél, az irgalmas-rend magyar tartományi főnöke kijelenti, hogy a dolog így leírva rágalom. Schik dr.-nak rossz címet mondtak be s csak hosszas keresés után akadt rá a betegre, akit más orvos is kezel.

IV. November 15. számában közölte a „Népszava” az Aradon megjelenő „Függetlenség” nyomán „A kaplán ur tanít” című hírt. Ebben egy szegedi segédlelkész azzal vádol meg, hogy egy serdületlen leánykán szemérem elleni kihágást követett el. A védőiroda utána járt az esetnek s megtudta, hogy a vádszöveget a szegedi rendőrség széles mederben lefolytatta s a *riad valótlanságait* derítette ki.

Ez eseteket azzal a kijelentéssel hozza a katolikus olvasóközönség tudomárára a védőiroda, hogy sajtópörrel fogja megtiladni a „Népszava”-t mindazon esetekben, melyek sajtópör tárgyát képezhetik.

— **Tolvaj cseléd.** Link István 21 éves budajki legény Schweighardt Izidor baínkai gazdamesternek szolgált mint cseléd. Ezen minőségben ismerkedett meg Schweighardt Jánosnéval, kinek ura Amerikában dolgozik családjaért. Link, aki eddig tisztességes ember volt, hűre vetemedett az asszony kedvéért. Ennek idején feltörte gazdája kasszáját és onnan 2000 forintot elloplott. A csendőrök, kiknél a károsult lett feljelentette az esetet, csakhamar rájöttek a dologra és Link Istvánt tolvajtásért, Schweighardt Jánosné pedig orgazdaság címén feljelentették a helybeli királyi ügyészségnél.

— **Üngyilkos aggyastyán.** Csákvárról írják lazunknak: Pintér György 85 éves földműves nem tudta kivárni, míg Isten rendelkezése elszólítja a földi létből. A napokban, míg családja távol járt, a magával tehetetlen ember felment a ház padlására és öngyilkossá lett, telakasztotta magát. Hozzá tartozó már csak kihalt holttestére akadtak.

— **Vásári hirdetés.** A december hó 11 és 12-én tartandó székesfehérvári országos vásár ügyében a rendőrség a következő hirdetményt tette közzé:

Székesfehérvár szab. kir. város mint vásártartó község a kereskedelemügyi miniszter ur 77312/1905. sz. engedélye folytán *foljó évi dec. 11-én (hétfőn) országos pót kirakodó-vásárt és ezen napon, ugy december 12-én (kedden) országos állattársárt* tart, melyre úgy a lovak (szamarak és őszvérek) valamint mindennemű hasított kórmű állatok felhajthatók és árusíthatók.

— **Tolvaj cipészegéd.** A budapesti államrendőrség megkeresésére rkdőrőségünk a napokban letartóztatta Hassai János Könyök-utca 14. szám alatti lakost, Weisz László Nádor-utcai cipésmester segédjét. Hassai ugyanis, aki meg előzőleg Budapesten dolgozott, ellopta ott egy társának Hosvai Józsefnek egy öltözet ruháját és egy pár cipőjét. Hassai a rendőrségen azzal védekezik, hogy Hosvai megelőzőleg egy ezüst órát lopott tőle. A rendőrség azonban nem igen hisz a fura védelemben, mert Hassait atkísértette a kir. ügyészség fogházába.

— **Kedélyes pincszerezés.** Tüske István sár-utcai eszmadiamester vasárnap délután barátságos poharazásra invitálta öreghegyi szöllőjébe id. Lendvai Ferenc öreg-utcai kollégáját. A két öreg már szép memységét elfogyasztotta a jó öreghegyi ő borknak, amikor beszélgetés közben a politikai illetőleg nézeteltérés merült fel közöttük. Id. Lendvai Ferenc, hogy ne legyen kénytelen Tüske helytelen politikai nézetét hallgatni, kidobta a házigazdát saját hajlékából, azután bezárva az ajtót egymagában mulatott. Tüske hazabaktatott a szöllőhegyről és itthon elpanaszolta családjának

a vele történeteket. Ifj. Tüske István, az öreg fia éjféltre ért a prészahoz, ahol a zárt ajtók mögött Lendvai még mindig iddógált. Csak nagy kéréssel sikerült az öreget rábírní, hogy nyissa ki az ajtót. Amikor ez megtörtént az apját ért sérelemért ifj. Tüske István vett magának tetleges elégtételt Lendvayn. Az ügy a bíróság elé került.

Színház.

Szombat, nov. 25.

Drótostól. Micsey direktor galvanizálni akarván a közönség érdeklődését, lehitta színházunkba Budapestről Sziklai Kornélt, a neves színművészt. A három nappal meg lehet elégedve, mert akkora publikuma volt, a mekkorára büszkeséggel és csinos kasszával emlékezhetik. A közönség pompásan mulatott, különösen az első estén, mikor a Drótostólban Pfefferkorn szerepét Sziklai által latta megelevenítve. Annyi humort, annyira törőlmetszett zsidóalakítást ritkán lát publikumunk, mint a mit Sziklai produkált. Az egész est kacagással telt el, hiszen a főszereplő elemében volt s majdnem állandóan a színpadon láttuk. Voltak talán, a kik egy kissé túlcsoznek is találták Sziklai komikumát, talán némileg cirkusziasnak is vélték. Mi nem haragudtunk érte, hiszen a színház ma nem annyira a művészet otthona, mint inkább mulató, szórakoztató hely. Sziklai mellett Batosiban talált legtöbbet a közönség. A többi szereplő teljesen eltörpült. Nemcsak természetben, de játékában is.

Vasárnap j. u.

Szigeti régi, kedves darabja: *A vén bakancsos és fia a huszár* került színpadra a vasárnap délutáni publikum kedvére.

Este.

Színhákok. Sziklai Kornél túlzásai itt tünnek igazán szembe. Zsidószerpekre pazarul és bőkezűen jó volt. De úgy látszik, hogy ez a jó tulajdonság nem mindenütt válik be egészen. Hogy a svihákokat is galicián alakításban látjuk, talán mégis csak sok a jóból. Vagy talán annyira kisvárosinak nézi a művész itt közönségünket, hogy annak minden jó? Az ilyen megintés nagyon kétélű fegyver és nincs visszahatás nélkül a színjatszókra sem. Margó Zelma mint rendesen, most is magasan kiemelkedett szereplőtársai közül és élénk tetszést aratott a publikum részéről. Somogyit szintén szívesen láttuk a hatás felkelői között. A többitől ismét nem szólunk. A közönség még az előző estinél is hálásabb volt s úgy szólván teljesen megtöltötte a nézőteret.

Hétfő november 27.

A Bolond. Rákosi Jenő kedves szympatikus, poetikus darabja telt házat vonzott. Sziklai sok művészzel játszott a nagystyílú szerepet, Bimbót és sok helyben igazi művészeknek láttuk alakításában. Bimbilla (Hajós Elza) szépen énekelt, de a tavalyi Káldy Mariskát nem tudta utolérni sem énekében, sem játékában. Hiába! nagy erő s nagy szív kell ehhez a végtelenül finom és bájos szerephez. Somogyiról újra csak jól mondhatunk, de három leánya Vidor, Kóvi és Révész ismét elmaradtak a tavalyi szereplők mögött.

*****
Frank Balázs
 kútmester, (I. Öreg-utca 5 sz.)

Elfogad kútfurást, ásást, szivattyujavitást, vízvezeték- és fürdőberendezéseket. Minden e szakmába vágó munkákat gyorsfuro eszközökkel, jutányosan és pontosan végez.